

**BINNENGEKOMEN
TEAM POSTBEHANDELING EN
ARCHIVERING
D.D. 03-09-2026
No. 2026.02747
Portefeuillehouder: Mackus
Team: Wonen & Leefkwaliteit**

Aan het college van burgemeester en wethouders van Maastricht
Postbus 1992
6201 BZ MAASTRICHT

Maastricht, 3 september 2026

Betreft: Schriftelijke vragen SP, Partij voor de Dieren, MAASTRICHT van NU, Forum voor Democratie, PVV, Partij Veilig Maastricht en SAB - Ontstaansgeschiedenis, onderbouwing en informatievoorziening rondom de groeiambitie naar 'méér dan 140.000 inwoners in 2040'.

Geacht college,

Op 2 september 2026 publiceerde *De Nieuwe Ster Maastricht* een [analyse](#) onder de kop 'CDA: Groei 140.000 inwoners toch niet zelf verzonnen?', naar aanleiding van de politieke bespreking van het woningbehoefteonderzoek van de Stec Groep. Tijdens die bespreking legde de fractievoorzitter van het CDA precies de vinger op een plek die ook onze fracties al langer bezighoudt. Zij vroeg zich namelijk hardop af hoe de volgorde zat tussen de groeiambitie van 140.000 inwoners uit de Omgevingsvisie en het Stec-onderzoek dat die ambitie vervolgens doorrekende. De ambtelijke toelichting was verhelderend: het vierde scenario – zijnde het ambitiescenario – is *niet* het resultaat van onafhankelijk onderzoek, maar werd op verzoek van de gemeente als afzonderlijk scenario aan het woningbehoefteonderzoek toegevoegd, met als vertrekpunt de politieke ambitie uit de Omgevingsvisie. Stec schrijft het in het woningbehoefteonderzoek zelf ook zonder omwegen: '(...) een ambitiescenario waarin we invulling hebben gegeven aan de verdere inwonersgroei die u in de Omgevingsvisie ambieert.' (p. 5)

De implicaties van die volgorde zijn aanzienlijk. De reguliere bevolkingsprognoses die bij de voorbereiding van de Omgevingsvisie beschikbaar waren, liepen namelijk uiteen van een krimp naar circa 114.000 inwoners tot een beperkte groei naar ruim 124.000 inwoners in 2040. Zelfs de meest optimistische reguliere prognose kwam dus niet in de buurt van 140.000. In de Omgevingsvisie erkent uw college dit zelf in eindnoot 7: 'Er is geen exact getal te koppelen aan deze strategie.' Het getal van 10.000 tot 15.000 extra inwoners is volgens de visie gekozen omdat een dergelijke groei 'substantieel en dus betekenisvol' zou zijn en tegelijkertijd 'passend bij de maat van Maastricht.' (p. 184). Het gaat hier dus om een bestuurlijke inschatting of wens, en niet om een demografische voorspelling. Vervolgens kreeg Stec Groep de opdracht om, naast drie scenario's die vanuit bestaande trends of mogelijke economische ontwikkelingen vooruitrekenen, een vierde scenario door te rekenen dat terugrekenen vanuit dat politiek gewenste einddoel.

Het ambitiescenario is daarmee geen prognose, maar een rekenexercitie die uitwerkt wat nodig is om een vooraf geformuleerde wens te vervullen. Dat de uitkomst van die exercitie vervolgens wordt ingezet om diezelfde wens geloofwaardiger te maken, is wat (terecht) een cirkelredenering is genoemd.

Zoals bekend, heeft die cirkelredenering inmiddels ook het coalitieakkoord *Aan de gang!* bereikt. In het akkoord wordt expliciet gekozen voor 'het hoge groeipad uit de Omgevingsvisie' (p. 11) en voor 'een evenwichtige groei naar méér dan 140.000 inwoners in 2040' (p. 5). Maar de wijze waarop die keuze tot stand is gekomen, verdient afzonderlijke aandacht. Blijkens dat datering van het rapport, lag de definitieve versie ervan op 14 april 2026 bij de gemeente. De formatie was op dat moment in volle gang, met wonen en groei als centrale thema's. Pas op 24 juni, enkele uren voor het debat over het coalitieakkoord, werd het door toenmalig wethouder Pas via een raadsinformatiebrief aan de gemeenteraad gestuurd – op zijn laatste dag als wethouder.

Wat volgde was even onthullend als verontrustend. De toenmalig fractievoorzitter van D66 bevestigde tijdens het debat over het coalitieakkoord desgevraagd aanvankelijk dat het woningbehoefteonderzoek was meegenomen in de coalitieonderhandelingen. Toen zij werd geconfronteerd met de vraag waarom de raad het rapport dan pas die ochtend had ontvangen, moest zij zich ter plekke corrigeren en stelde zij dat zij het document als zodanig niet voorbij zien komen in de onderhandelingen. Ook de fractievoorzitters van de PvdA en het CDA verklaarden zich tijdens het debat over het coalitieakkoord overvallen te voelen door het bestaan van het woningbehoefteonderzoek.

Op de vraag waarom het rapport niet op de formatietafel was beland, lopen de verklaringen inmiddels uiteen. De voormalig wethouder ontkent het te hebben achtergehouden en verwijst naar een afspraak om het rapport in het tweede kwartaal van 2026 naar de raad te brengen. Wethouder Fokke bevestigt dat het rapport na ontvangst in het college is besproken, maar weet niet waarom het niet als onderlegger bij de formatie is ingebracht en verwees tijdens het debat over het coalitieakkoord naar de gemeentesecretaris. Die antwoordde op dezelfde vraag dat ook zij het antwoord niet wist en dat moest laten uitzoeken. Ten tijde van het schrijven van deze vragen hebben onze fracties nog geen kennis mogen nemen van het resultaat van dat onderzoek.

En nu, bij de recente politieke bespreking van het Stec-rapport op 1 september jongstleden, wist wethouder Mackus op de vraag van de fractievoorzitter van het CDA naar de ontstaansgeschiedenis van de groeiambitie evenmin het antwoord. Hij zei het te moeten '*laten nakijken*'. Het betreft hier de misschien wel meest bepalende koers voor Maastricht voor de komende vijftien jaar, en de twee verantwoordelijke wethouders en de gemeentesecretaris weten niet hoe het getal tot stand is gekomen of waarom het onderzoek dat het moest onderbouwen buiten de formatie is gehouden.

De door de coalitie gekozen koers heeft inmiddels een extra dimensie gekregen. Op 1 september 2026 wees minister Boekholt-O'Sullivan de Maastrichtse Spoorzone aan als Nationale Grootchalige Woningbouwlocatie, met circa 8.000 voorziene woningen. Dat is natuurlijk goed nieuws voor de woningbouw, maar het roept ook een fundamentele vraag op. Zelfs het ambitiescenario van Stec – dus het scenario dat uw college heeft aangedragen en tot uitgangspunt heeft verheven – voorziet in een totale groei van 6.735 huishoudens tot 2040. Alleen al in de Spoorzone zijn meer woningen voorzien dan dat er in het meest ambitieuze scenario huishoudens bijkomen, en daarbuiten bestaat eveneens reeds een omvangrijke plancapaciteit. Een verantwoordelijk college zou op dit punt de rekensom openbreken en aan de raad voorleggen, maar dat is tot op heden niet gebeurd.

Onze fracties hebben eerder al uitgebreide schriftelijke (en mondelinge) vragen gesteld over de inhoudelijke bevindingen en aanbevelingen van het Stec-onderzoek in relatie tot het coalitieakkoord. Onderstaande vragen richten zich daarom op de ontstaansgeschiedenis van de groeiambitie, de informatievoorziening aan formerende partijen en gemeenteraad, en de vraag of op basis van de nu bekende feiten verantwoord beleid voor de komende vijftien jaar kan worden gemaakt:

1. Kan uw college een feitelijke, chronologische reconstructie geven van het moment waarop het getal van 10.000 tot 15.000 extra inwoners voor het eerst verscheen in de voorbereiding van de Omgevingsvisie 2040, wie dit getal heeft voorgesteld, en op basis van welke concrete rapportage of prognose daartoe is besloten, aangezien dat de op dat moment beschikbare bevolkingsprognoses geen van alle in de buurt van dat getal kwamen?
2. Deelt uw college de constatering dat in de Omgevingsvisie zelf erkend wordt dat er geen exact getal te koppelen is aan de gekozen groeistrategie? Zo ja, op grond waarvan presenteert het coalitieakkoord datzelfde getal vervolgens als een verstandige en wenselijke beleidskeuze?
3. De onafhankelijke Commissie voor de milieueffectrapportage oordeelde dat alternatieve demografische scenario's bij de Omgevingsvisie onvoldoende waren onderzocht. Welke gevolgen heeft uw college aan dit oordeel verbonden, en op welke wijze zijn de bezwaren van de commissie geadresseerd vóórdat de groeiambitie in het coalitieakkoord werd overgenomen?
4. De Omgevingsvisie stelt op de ene pagina dat woningen nodig zijn om de gewenste bevolkingsgroei mogelijk te maken, en op een andere pagina dat het bouwen van woningen vanzelf tot die bevolkingsgroei leidt. Onderkent uw college dat deze twee redeneringen een circulaire logica bevatten en, zo ja, acht u dat een goede basis voor verstandig beleid?
5. Op welk moment tijdens het onderzoeksproces is de Stec Groep verzocht het ambitiescenario als vierde scenario toe te voegen, en ging dit verzoek uit van het college, van de betrokken wethouder, of van de ambtelijke organisatie?
6. Is uw college bereid de raad de oorspronkelijke onderzoeksopdracht aan Stec Groep, het eerste conceptrapport en de daaropvolgende versies ter beschikking te stellen, zodat de raad kan beoordelen welke wijzigingen gedurende het onderzoeksproces zijn aangebracht en of het ambitiescenario van meet af aan onderdeel was van de opdracht?
7. Onderschrijft uw college dat het ambitiescenario, anders dan de overige drie scenario's, niet vooruitrekt vanuit waargenomen trends of verwachte ontwikkelingen, maar terugrekt vanuit een vooraf vastgesteld politiek doel, en dat het presenteren van deze fundamenteel verschillende methoden naast elkaar, zonder dat dit onderscheid voor de lezer onmiddellijk zichtbaar is, het risico in zich draagt dat alle vier de scenario's worden opgevat als gelijkwaardige prognoses? Zo nee, waarom niet?

8. Het definitieve Stec-rapport lag op 14 april 2026 bij de gemeente. Het rapport is kennelijk nadien in het college besproken. Desondanks kwam het niet ter tafel bij de formatie, waar wonen en groei centrale onderwerpen waren. Kan uw college alsnog eenduidig verklaren wie het besluit heeft genomen het rapport niet aan de formerende partijen ter beschikking te stellen — het toenmalige college, de betrokken wethouder, de formateurs, de gemeentesecretaris, of de ambtelijke organisatie?
9. Toenmalig wethouder Pas verwijst ter rechtvaardiging naar een afspraak om het rapport in het tweede kwartaal van 2026 aan de raad te zenden. Die afspraak zegt niets over het al dan niet inbrengen in de formatie. Is uw college het met onze fracties eens dat het bestaan van een leveringsafpraak met de raad geen verklaring biedt voor het niet delen van het rapport met de partijen die op datzelfde moment de belangrijkste beleidskeuze voor de komende vijftien jaar aan het formuleren waren?
10. In het geval de formerende partijen dus niet beschikten over het Stec-rapport van 14 april 2026, hoe beoordeelt uw college dan het feit dat de belangrijkste keuze uit het coalitieakkoord — een groei naar 140.000 inwoners — werd gemaakt zonder dat de onderhandelende partijen beschikten over het meest actuele woningmarktonderzoek?
11. De gemeentesecretaris en wethouder Mackus antwoordden op de vragen van wethouder Fokke en mevrouw Heine over de ontstaansgeschiedenis van de groeiambitie dat zij dit moesten 'uitzoeken'/'laten nakijken'. Heeft uw college dit inmiddels nagekeken? Zo ja, wat is het resultaat? Zo nee, wanneer kan de raad het antwoord tegemoetzien?
12. In het ambitiescenario bedraagt de totale aanvullende huishoudensgroei 6.735 huishoudens tot 2040. Alleen al in de Spoorzone zijn circa 8.000 woningen voorzien, bovenop de overige plancapaciteit elders in de stad. Is uw college bereid een integrale rekenom aan de raad te presenteren waarin de totale plancapaciteit wordt afgezet tegen de huishoudensontwikkeling in elk van de vier Stec-scenario's, zodat de raad kan beoordelen bij welk scenario evenwicht bestaat en bij welk scenario een structureel risico op overaanbod ontstaat?
13. Stec waarschuwt dat bij het ambitiescenario een reëel risico op overaanbod bestaat, ook indien de eigen randvoorwaarden volledig worden waargemaakt. Hoe weegt uw college dit risico nu de aanwijzing als Nationale Grootschalige Woningbouwlocatie de bouwcapaciteit verder zal vergroten?
14. Wordt bij de fasering van de woningbouw in de Spoorzone rekening gehouden met het advies van Stec om vanuit het trendscenario te bouwen en pas op te schalen wanneer monitoring uitwijst dat een hoger scenario werkelijkheid wordt, of wordt de nationale aanwijzing gehanteerd als rechtvaardiging om direct op het ambitiescenario te programmeren?

15. Het ambitie scenario veronderstelt de volledige realisatie van het werkgelegenheidsscenario – inclusief 9.000 extra banen op Chemelot, een aangenomen groei van 25 procent op de Brightlands Health Campus en 1.750 banen rond de Einstein Telescope – plus een aanvullende instroom van 2.045 huishoudens. Kan uw college per onderdeel aangeven welke van deze veronderstellingen zijn gebaseerd op concrete toezeggingen of getekende overeenkomsten, en welke berusten op aannames?
16. In het ambitie scenario wordt erop gerekend dat Maastricht erin slaagt specifiek gezinnen met kinderen aan te trekken, omdat een gezinswoning meer inwoners oplevert per huishouden. Op grond waarvan verwacht uw college dat Maastricht hierin een concurrentievoordeel heeft ten opzichte van omliggende gemeenten, waar een grondgebonden gezinswoning met tuin – dus geschikt voor het stichten van een gezin – doorgaans aanzienlijk goedkoper is?
17. Welke niet-woninggebonden randvoorwaarden – banen, scholen, kinderopvangplaatsen, huisartsencapaciteit, sportvoorzieningen – moeten volgens uw college zijn vervuld om een instroom van 15.000 extra inwoners mogelijk te maken, en in hoeverre is op elk van deze terreinen reeds capaciteit voorzien?
18. Is uw college het met onze fracties eens dat verantwoord beleid voor de komende vijftien jaar – beleid dat raakt aan woningbouw, verkeer, groen, scholen, zorg, energie en mogelijk de groene stadsranden – vereist dat de raad beschikt over een heldere, navolgbare onderbouwing van het groei doel, in plaats van een cirkelredenering waarin een politieke wens zichzelf via een doorrekening bevestigt? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wanneer mag de raad die integrale onderbouwing tegemoetzien?
19. Onze fracties zijn zich ervan bewust dat de raad in theorie ‘over haar eigen agenda gaat’, maar de praktijk leert dat het een stuk eenvoudiger is om iets op de agenda van de raad te krijgen als het college daartoe een voorstel doet aan de agendacommissie. Is uw college bereid om de volledige ontstaansgeschiedenis van de groei ambitie op tafel te leggen en de raad een expliciet, goed geïnformeerd debat te gunnen over de vraag óf Maastricht überhaupt naar meer dan 140.000 inwoners kan en wil groeien, alvorens verdere onomkeerbare besluiten over de inrichting van de stad te nemen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wanneer mogen wij dat debat en de informatievoorziening die daarvoor nodig is tegemoetzien?

Hoogachtend,

Stephanie Blom
Raadslid SP

Jules Vaessen
Raadslid PvdD

Jo Smeets
Raadslid MvN

Bram Nab
Raadslid FvD

Nicolle Abeling
Raadslid PVV

Tiny Meese
Raadslid PVM

Jos Gorren
Raadslid SAB